

ÅRSRAPPORT HABITAT NORGE 2016

1. Organisasjon

1.1 Styret

Styret har bestått av

Erik Berg, styreleder

Odd Iglebæk, nestleder

Oddrun Hagen, sekretær,

Kjersti Grut, styremedlem fra 01.05.2016, økonomiansvarlig fra årsmøte, september 2016

Tore W. Kiøsterud, styremedlem

Sven E. Svendsen, styremedlem

Tone Vesterhus, styremedlem

Joakim Gitlestad, styremedlem fra årsmøte, september 2016

Anna Skibeavaag, styremedlem fra årsmøte, september 2016

Gro Lauvstad, vararepresentant fra årsmøte, september 2016

Anne. M. Lunde, vararepresentant

Henrik Lindblom har vært redaktør for Habitat Norges hjemmeside og har tidvis møtt i styret

1.2 Arbeidsutvalg Berg, Iglebæk, Hagen og Grut (fra september) har fungert som arbeidsutvalg og forberedt saker for Styret. AU har i gjennomsnitt siden årsmøte 2016 møtt en gang i måneden og hatt tilnærmet full deltakelse.

1.3 Antall styremøter Styret har i perioden fram til årsmøtet i september i gjennomsnitt møtt to ganger i måneden. Deretter en gang i måneden. Aktivitetsnivå og engasjement har vært høyt.

1.4 Sekretariat Polyteknisk Forening (PF) har vært sekretariat for HN fram til 31 desember. PF har stått for utsendelse av møteinvitasjoner/-rapporter og betalings- og regnskapsfunksjoner samt for høsten stilt møterom til disposisjon. HN's avtale med PF ble som for Norsk BoBy(NBoBy) og Oslo BoBy (OBoBy) avsluttet 31 desember 2016. Sekretariatsfunksjonen, innkreving av medlemskontingent m.m. vil i 2017 bli ivaretatt av Ungdommens selvbyggerlag (USBL) som også stiller møterom til disposisjon. Regnskaps- og økonomiarbeidet ivaretar HN selv. Erfaringene med PFs regnskapsarbeid har vært negative hvilket har ført til merarbeid, forsinkelser og irritasjon. Se uttalelse fra Roar Viken og Erik Berg under «Regnskap 2016»

2.0 Medlemmer HN har per 31 desember 2016 32 betalende medlemmer mot 26 på samme tid i 2015. Av disse er ca. 1/3 studentmedlemmer. Medlemskontingenten ble på Årsmøtet i NBoBy justert til 650 kr for regulært medlem og kr. 350 kr for studenter fra 1. januar 2017. Bedrifts-/kommunemedlem -skap koster 2500 kr.

3.0 Økonomi HN's økonomi har vært og er i all hovedsak basert på tilskudd fra offentlige instanser. I september 2015 fikk foreningen et tilskudd på 250.000-. fra Utenriksdepartementet til å gjennomføre tre forberedelsesmøter/konferanser om Habitat III konferansen (Quito, oktober

2016) og arbeidet med en Ny urban agenda (NUA) som ble vedtatt der. To av konferansene er gjennomført i 2016.

Medlemskontingenten har i hovedsak gått som bidrag til Norsk BoBy, Polyteknisk forening (sekretariatsfunksjon) og tidsskriftet PLAN. HN har beholdt kr. 30 per medlem. Som følge av at avtalen med PF er sagt opp, vil HNs andel framover bli 150 kr. per medlem. HN har et betydelig inntektspotensial mht. verving av medlemmer, også institusjons- og bedriftsmedlemmer. Bidrag fra det offentlige er avhengig av relevans og kvalitet på tiltakene det søkes om støtte til. En forutsetning for HNs videre arbeid er at det økonomiske grunnlaget styrkes. Ref. utkast til Arbeidsprogram som skal vedtas på årsmøtet. Utkastet vil foreligge som sakspapir til Årsmøtet.

4.0 Informasjonsaktiviteter

4.1 Faglig/politisk konferanse om bærekraftig byutvikling Heldagskonferansen ble arrangert 25 april i NORADs auditorium i Ruseløkkveien i samarbeid med UD og NORAD. Det var 90 deltakere på det meste. I tillegg til å formidle kunnskap om aktuelle globale, urbane utfordringer og muligheter som var sentrale i NUA drøftingene, resulterte konferansen i et eget norsk/engelsk «Oslo statement». Basert på et utkast fra HNs styre drøftet og kommenterte fem arbeidsgrupper under konferansen utkastet. Dette ble senere ferdigstilt av Styret. Uttalelsen er oversendt stats-, utenriks-, miljø- og kommunal- minister, Cities Alliance, FNs sekretariat for Habitat III og UN Habitat. Det er også omfordelt og omtalt på flere internasjonale konferanser og møter. Uttalelsen danner et godt utgangspunkt for HNs arbeid kommende år.

Oppsummert ga konferansen viktige faglige innspill – særlig Arif Hasans, (Orangi Pilot Project, Karachi og Diana Mitlins, IIED, var interessante). Den involverte deltakerne direkte gjennom gruppearbeid samtidig som den resulterte i et direkte produkt – en politikkuttalelse på norsk og engelsk. Konferanserapport og -uttalelse («Oslo statement») foreligger på HNs hjemmeside.

4.2 Halvdagsmøte om «Hvem eier byen»? (urban landspekulasjon, korrupsjon og folkelig mobilisering) – 12 september.

Møtet ble avholdt i NORADs «nye» auditorium i Bygdøy alle med 90 deltakere på det meste. Det ble åpnet av statssekretær Laila Bokhari fra UD. Konferansen holdt et høyt faglig nivå med innledere som professor Yves Cabannes (DPU, London), aktivist Rose Molekoane, (SDI, Johannesburg og forsker Cihan Bayal (Istanbul, Tyrkia). 15 frivillige organisasjoner, utdanningsinstitusjoner, lokale myndigheter og andre urbane aktører fremmet i et «panel» egne synspunkter både på temaet og mulige norske posisjoner i forhold til NUA samt det internasjonale og norske oppfølgingsarbeidet. Egen møterapport er trykt og distribuert. Som for 4.1. Rapport fra arrangementet ligger på HNs hjemmeside. Styreleder la ned en vesentlig arbeidsinnsats i forberedelse og gjennomføring av arrangementene.

4.3 HNs hjemmeside

Hjemmesiden har siste året gjennomgått viktige løft både innholds-, layout- og funksjonsmessig. Tematisk har fokus særlig vært på Habitat III/NUA prosessen og egne arrangement i den forbindelse. Mye av materialet har vært produsert av Styret. Noe er også hentet fra internasjonale og norske media. Hjemmesiden har vært tilrettelagt for diskusjon samt påmelding til egne arrangement. I perioder knyttet til HNs egne arrangement i april og september har hjemmesiden ukentlig hatt opp mot 800 besøkende. Henrik Lindblom har lagt ned en vesentlig innsats i utviklingen av produktet som er HNs viktigste ansikt utad. Styret har drøftet hvordan siden ytterligere kan utvikles. Flere innovasjoner er på gang som det vil bli informert om på Årsmøtet.

4.4 Andre informasjonsaktiviteter

4.4.1 Informasjonsfolder

Styret produserte i februar en egen informasjonsfolder for ekstern distribusjon og medlemsverving. Folderen inneholder en del sentrale fakta om global urbanisering og presenterer HN's arbeidsprogram for 2016. Styret har aktivt fordelt folderen både på egne og andres arrangement. Den bør produseres årvisst forutsatt finansiering.

4.5.2 Artikler i media

Flere av styremedlemmene har det siste året publisert en rekke artikler og innlegg i ulike tidsskrift og aviser. Berg skriver om FN's byutviklingsagenda i et historisk perspektiv i tidsskriftet «Plan» 6/2016, mens Grut i samme utgave intervjuer sentrale norske aktører om oppfølging av NUA og Iglebæk skriver om byutvikling i Istanbul. I «Plan» 03/04-2016 har Kiøsterud en artikkel om Norsk boligpolitikk før og nå. Anne M. Lunde analyserer i en artikkel i Bistandsaktuelt 8. mars det internasjonale likestillingsarbeidet knyttet til urbanisering. Vi viser også til Svendsens artikkel om vertikal forslumming i «Arkitektnytt», Iglebæk om slum og spekulasjon i «Ny Tid» og Berg om temaet «Retten til byen» i «Tvergastein» og «Bistandsaktuelt». Han kritiserer også (for egen regning) manglende urbanfokus i norsk utenriks- og utviklingspolitikk i november utgaven av «Ny Tid».

Generelt har det vært vanskelig å få publisert internasjonalt urbaniserings- og bosettingsstoff i norske media. Fokus er i sterk grad på norsk byutvikling. Mye synes også å bli produsert redaksjonelt. HN bør kunne prioritere utvikling av et media-nettverk både i Norge, nordisk og internasjonalt ved å knytte til seg en egen media-ansvarlig muligens i samarbeid med Norsk BoBy/Oslo BoBy. Forslaget drøftes i forbindelse med behandling av Arbeidsprogram for 2017.

Som det framgår ovenfor fokuserte siste nummeret av PLAN i 2016 på Habitat III konferansen i Quito og dens oppfølging, også i Norge. Temanummeret er vurdert som meget vellykket. Tilsvarende opplegg vil bli søkt avtalt senere knyttet til tematikken urban helse og internasjonal boligbygging.

5. Samarbeidet med Norsk BoBy/Oslo BoBy

HN er egen avdeling i Norsk BoBy med eget styre og økonomi. Sistnevnte har i liten grad interessert seg for internasjonale byutviklingsspørsmål. Dette er i ferd med å endres også som følge av Norsk BoBy har søkt og fått en utvidet funksjon (norsk «Chapter» - leder) i International Federation for Housing and Urban Planning. Tidvis har Norsk BoBy støttet HN's informasjonsarbeid økonomisk.

Styret har i 2016 hatt løpende kontakt med ledelsen i Norsk BoBy og sammen med Oslo BoBy forhandlet fram samarbeidsavtalen med PF for 2016. HN var godt representert på Norsk planmøte/Årsmøte i Stavanger hvor tematikken første dag dreide seg om Habitat III og arbeidet med NUA.

Det ligger et betydelig utviklingspotensial for HN i samarbeidet med Norsk-/Oslo BoBy som bør konkretiseres i løpet av 2017. Formen på organisasjonstilknytningen bør også drøftes.

6. Andre samarbeidspartnere

Styret har i perioden hatt et konstruktivt samarbeid og dialog med Utenriksdepartementet, Kommunal og moderniseringsdepartementet og Direktoratet for utviklingssamarbeid. HN har gode kontaktpunkter i disse organisasjonene.

HN har særlig i gjennomføringen av Habitat III/NUA arrangementene dratt stor nytte av faglige kontakter på NIBR, NTNU, AHO. Også blant studentene her er det interesse for HN's arbeid, inkludert Senter for utvikling og miljø, UiO.

Landsrådet for norske ungdomsorganisasjoner (LNU) har i en årrekke særlig gjennom UN Habitat arbeidet med urbane utviklings spørsmål og er en viktig framtidig målgruppe for HN sammen med norske likestillingsorganisasjoner (FOKUS). Det samme gjelder SPIRE og Utviklingsfondet samt organisasjoner som SAIH og Fellesrådet for Afrika.

Større frivillige organisasjoner i Norge som Flyktninghjelpen, Norges Røde Kors m.fl. viser økende interesse for urbane utviklingsutfordringer på det humanitære området. Organisasjonene har i liten grad vært direkte invitert inn i dialog om samarbeidsprosjekt. Her er det grunnlag for nærmere samarbeid. Det samme gjelder Statens kartverk. Ref. HN's strategi.

Fra svensk side er det uttrykt interesse for et samarbeid med HN gjennom «Future of places» og deres nye senter på Den Kungliga Tekniska Høgskolan uten at dette er blitt videre konkretisert. Medlemmer i Styret har god uformell dialog med bl.a. UN Habitat, Cities Alliance, Huairou Commission og Slum Dwellers International. Styret er også i kontakt med «International Union of Tenants» basert i Stockholm og «International Federation for Housing and Planning», København.

6. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

2016 har vært et aktivt år for HN. Gitt Habitat III konferansen og arbeidet med Ny Urban Agenda har det i 2015/16 vært naturlig for HN å gå ut med et faglig politisk tilbud/profil til særlig urban - relevante organisasjoner. Dette for å bygge samarbeids-relasjoner og verve nye medlemmer. Gjennom tre større konferanser i løpet av 15 måneder har vi i relativt stor grad lykkes med det kontaktskapende arbeidet. Mht. nye medlemmer har vi kun hatt et lite tilsig. Aktive verve-kampanjer bør kunne øke medlemstallet vesentlig sammen med mer målrettet informasjon i forhold til medlemmene i Norsk/Oslo BoBy gjennom PLAN m.m. Dette er egentlig HN's primære målgruppe ved siden av studenter. Det bør også arbeides med å få til bedre media dekning.

HN har de senere årene innrettet sitt informasjonsarbeid tematisk, basert på møteserier og Habitat dag. Urbane flyktninger (2014), Infrastruktur (2013), Byer som slagmark, Urban ungdom, Byers sikkerhet og trygghet, Bykultur osv., har alle vært innovative tema som er blitt lagt merke til. Uten å miste tverrgående perspektiver som kvinner, miljø, kultur, ungdom og eldre av syne virker det å arbeide i henhold til årlige hovedtema som hensiktsmessig. I valg av tema er det (dessverre) nødvendig å skjele til finansieringsmuligheter. I 2017 vil et slikt tema for en hovedkonferanse/Habitat dag kunne være «urban helse» gitt UD's interesse. Det lar seg enkelt dele opp i undertema og aktiviteter som møteserie/minimøter/film m.m.

Som påpekt i HN's årsrapport for 2014 er det fortsatt behov for å etablere et økonomisk grunnlag for en lønnet stilling (heltid/deltid) sett i sammenheng med en evt. løsning for Norsk/Oslo BoBy. Dette vil styrke HN's evne til å levere informasjonstjenester og derved utøve politisk påvirkning mer kontinuerlig og spisset. Norsk utviklings- og utenrikspolitikk er i støpeskjeen og et valgår åpner muligheter. Særlig for perspektiver som er såpass underkommunisert som de urbane. Økende urbanisering gjør det nødvendig fordi Norge er del av verden å løfte slike spørsmål i den

offentlige debatten. Den nye Stortingsmeldingen om «Byer og sterke distrikter» utgjør en mulighet i så måte.

Årsmøtet vil drøfte en tilnærming for HNs påvirknings- og ressursmobiliseringsarbeid som del av Arbeidsprogrammet for 2017. Det vil kunne innebære en mer konsentrert og målrettet bruk av de ressurser vi har til disposisjon.

Styret i Habitat Norge (s)